

Eerste verslag over de staat van het digitale decennium roept op tot collectieve actie om de digitale transitie vorm te geven

Brussels, 27 september 2023

Het vandaag gepubliceerde eerste verslag over de staat van het digitale decennium geeft een volledig overzicht van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de digitale transformatie, die nodig is om de EU digitaal soevereiner, veerkrachtiger en concurrerender te maken. Het bevat een evaluatie van de prestaties van de EU met betrekking tot de [doelstellingen en streefcijfers](#) van Europa voor 2030, die zijn toegespitst op vier hoofdpijlers: **digitale vaardigheden**, **digitale infrastructuur**, **digitalisering van bedrijven**, inclusief het gebruik van artificiële intelligentie (AI), en **digitalisering van overheidsdiensten**. Het omvat ook een follow-up van de [Europese verklaring over digitale rechten en beginselen](#), die getuigt van de toewijding van de EU aan een beveiligde, veilige en duurzame digitale transformatie waarin mensen centraal staan.

Het verslag 2023 – het eerste van een reeks jaarverslagen – **roept de EU-landen op tot collectieve actie** om de huidige investeringstekorten aan te pakken, de digitale transformatie in Europa te versnellen en zich verder in te spannen om de doelstellingen van het [beleidsprogramma voor het digitale decennium](#) (DDPP) te bereiken. Het DDPP is door het Europees Parlement en de Raad goedgekeurd en op 9 januari 2023 in werking getreden, en voorziet in een systeem van coöperatieve governance tussen de EU en de nationale autoriteiten.

In de horizontale en landspecifieke aanbevelingen van het verslag 2023 wordt een **duidelijke en operationele koers voor de toekomst** uiteengezet. De aanbevelingen vormen de basis voor **discussie en samenwerking** tussen de Commissie en de EU-landen **over de wijze waarop onze gemeenschappelijke doelen kunnen worden bereikt**. Dit werk wordt ondersteund door de uitvoering van **grootschalige meerlandenprojecten**, waaronder de nieuwe [Europese consortia voor digitale infrastructuur](#) (EDIC's).

Hieronder volgen de **belangrijkste bevindingen** op de verschillende gebieden die in het verslag aan bod komen.

Digitale infrastructuur – beveiligde connectiviteit

Volgens het huidige streefdoel voor 2030 moet gigabitdekking voor iedereen beschikbaar worden en moeten er in alle bevolkte gebieden functionerende 5G-netwerken komen.

Momenteel bereiken glasvezelnetwerken, die voor gigabitconnectiviteit van cruciaal belang zijn, slechts 56 % van de huishoudens. Voor 81 % van de bevolking – en slechts 51 % in landelijke gebieden – is 5G-dekking beschikbaar. De invoering van op zichzelf staande 5G-netwerken verloopt echter traag en de kwaliteit van 5G blijft nog altijd achter bij de verwachtingen van eindgebruikers en de behoeften van de industrie. 55 % van de huishoudens op het platteland is nog steeds niet verbonden met een geavanceerd netwerk en 9 % heeft zelfs nog geen toegang tot een vast netwerk.

Er is **ten minste 200 miljard euro aan extra investeringen nodig** om te zorgen voor volledige gigabitdekking in de hele EU en 5G-dekking in alle bevolkte gebieden. De EU-landen moeten hun connectiviteitslacunes in kaart brengen en kijken naar financieringsmogelijkheden ter aanvulling van particuliere investeringen in gebieden die commercieel niet levensvatbaar zijn, waaronder landelijke en afgelegen gebieden, die gebruik kunnen maken van het EU-regelgevingskader voor investeringen.

Halfgeleiders

Het huidige streefdoel voor 2030 bestaat erin dat de EU haar marktaandeel in de mondiale productie van geavanceerde halfgeleiders verdubbelt van het huidige 10 % tot 20 %.

Daarom is de [Europese chipverordening](#), die op 21 september 2023 in werking is getreden, erop gericht een bloeiend ecosysteem voor halfgeleiders en veerkrachtige toeleveringsketens te ontwikkelen. De lidstaten moeten nationale beleidsmaatregelen en investeringen bevorderen om de binnenlandse ontwerp- en productiecapaciteit voor chips verder te stimuleren en lokale vaardigheden op het gebied van geavanceerde technologieën in alle sectoren te versterken.

Digitalisering van bedrijven

In het DDPP zijn drie streefdoelen vastgesteld om de digitalisering van bedrijven te bevorderen:

- ten minste 75 % van de EU-bedrijven maakt bij zijn activiteiten gebruik van **clouddiensten, big data en/of AI**;
- meer dan 90 % van de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) haalt ten minste een **basisniveau van digitale intensiteit** (af te meten aan het gebruik van verschillende digitale technologieën op bedrijfsniveau);
- **het aantal eenhoorns** (bedrijven met een waardering van meer dan 1 miljard euro) **verdubbelt**.

Zonder verdere investeringen en stimulansen zou volgens het verwachte referentietraject tegen 2030 slechts 66 % van de bedrijven clouddiensten, 34 % big data en 20 % AI gebruiken. Volgens de recentste beschikbare gegevens haalt bovendien slechts 69 % van de kmo's in de EU een basisniveau van digitale intensiteit, waarbij de vorderingen van de EU-landen niet gelijk opgaan en ontoereikend zijn. Om de invoering van technologie te verbeteren, moeten de EU-landen **de voordelen van de digitalisering van bedrijven meer bekendheid geven** en de [Europese digitale-innovatiehubs](#) (EDIH's) bevorderen en ondersteunen.

Het aantal in de EU gebaseerde eenhoorns is de afgelopen tien jaar aanzienlijk toegenomen. Als deze trend zich doorzet, kan de EU haar streefdoel vóór 2030 halen, maar dit is geen reden om op volatiele markten de aandacht te laten verslappen. Ook blijven er verschillen bestaan tussen de EU en andere geavanceerde economieën: begin 2023 waren er 249 eenhoorns in de EU gevestigd, terwijl de VS er 1 444 telde en China 330.

Digitalisering van overheidsdiensten

De DDPP-doelstellingen zijn onder meer dat 100 % van de belangrijke overheidsdiensten online toegankelijk is en dat burgers en bedrijven in de Unie waar nodig online met overheidsdiensten kunnen communiceren, en dat 100 % van de burgers van de Unie online toegang heeft tot hun elektronische patiëntendossier en tot beveiligde elektronische identificatie (eID).

Veel lidstaten bevinden zich in een goede positie om **overheidsdiensten en medische dossiers volledig te digitaliseren** en de **eID** voor hun burgers in te voeren. Er zijn echter aanzienlijke investeringen nodig om de grensoverschrijdende beschikbaarheid en prestaties van overheidsdiensten te verbeteren. De volledige invoering van de [Europese portemonnee voor digitale identiteit](#) is al aan de gang en wordt naar verwachting afgerond in 2030 en aangevuld met de [digitale euro](#), die in juni 2023 is voorgesteld.

Digitale vaardigheden

De EU heeft zich ertoe verbonden de digitale basisvaardigheden van ten minste 80 % van de 16- tot 74-jarigen te verbeteren en tegen 2030 aan 20 miljoen ICT-specialisten te komen.

Uit het verslag blijkt echter dat onder de huidige omstandigheden tegen 2030 slechts 59 % van de bevolking minstens over digitale basisvaardigheden zal beschikken en het aantal ICT-specialisten niet meer dan 12 miljoen zal bedragen. De lidstaten moeten prioriteit geven aan investeringen in onderwijs en vaardigheden van hoog niveau, en de deelname van vrouwen aan STEM (wetenschap, technologie, engineering en wiskunde) vanaf jonge leeftijd bevorderen.

Waarden en beginselen voor de onlinesamenleving

In het verslag wordt gewezen op de voortrekkersrol van de EU bij de totstandbrenging van een beveiligde, veilige en mensgerichte digitale transformatie, zoals verankerd in de Europese verklaring over digitale rechten en beginselen. De EU heeft relevante beleids- en wetgevingsmaatregelen ingevoerd, zoals de [digitaal dienstenverordening](#), de [AI-verordening](#), de [Europese verordening mediavrijheid](#) en de [mededeling over virtuele werelden](#).

Een duurzame digitale transitie

Het verslag geeft een overzicht van de lopende inspanningen om de digitale transitie groener te maken. Maatregelen zoals het [initiatief "recht op reparatie"](#), de [criteria inzake ecologisch ontwerp voor mobiele telefoons en tablets](#) en het [EU-actieplan voor de digitalisering van energiesystemen](#) zullen de milieu-impact van digitale technologieën beperken. Verdere investeringen via nationale [herstel- en veerkrachtplannen](#) of gezamenlijke investeringen zijn ook van cruciaal belang om de volledige transitie naar digitale nettonuloplossingen te bevorderen, in combinatie met verbeterde monitoringmechanismen om de ecologische voetafdruk van elektronische-communicatiediensten te meten.

Internationale partnerschappen

In het programma voor het digitale decennium 2030 wordt gewezen op het belang van internationale samenwerking met gelijkgestemde partners bij het bevorderen van de waarden van de EU. Met betrekking tot dit doel is er vooruitgang geboekt via digitale partnerschappen met [Japan](#), de [Republiek Korea](#) en [Singapore](#), alsook via handels- en technologieraden met de [Verenigde Staten](#) en [India](#). De EU heeft ook meer inspanningen geleverd om de digitale transformatie van Oekraïne te ondersteunen, waarbij zij het land in het [gebied met gratis roaming van de EU](#) heeft opgenomen.

Volgende stappen

Het verslag bevat aanbevelingen voor acties, maatregelen en beleid op gebieden waar onvoldoende vooruitgang is geboekt. De lidstaten beschrijven in hun nationale stappenplannen – die uiterlijk 9 oktober moeten worden gepubliceerd – welke maatregelen zij willen nemen om de doelstellingen en streefcijfers te halen.

Binnen twee maanden na de goedkeuring van het verslag bespreken de Commissie en de EU-landen de voorlopige opmerkingen, met bijzondere aandacht voor de aanbevelingen die de Commissie in haar verslag heeft gedaan.

Achtergrond

Het in september 2021 voorgestelde [beleidsprogramma voor het digitale decennium](#) bevat concrete stappen om innovatie en investeringen op het gebied van digitale vaardigheden, digitale infrastructuur en digitalisering van bedrijven en overheidsdiensten te bevorderen. In december 2022 is dit programma aangevuld met de Europese verklaring over digitale rechten en beginselen.

Om de vorderingen met betrekking tot de digitale streefcijfers en doelstellingen te volgen, heeft de Commissie de index van de digitale economie en samenleving (DESI) – de jaarlijkse monitoring van de prestaties van Europa op het gebied van digitalisering – in het verslag over de staat van het digitale decennium opgenomen.

Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) van de Commissie heeft in het kader van zijn activiteiten om de digitale transitie [te ondersteunen en vorm te geven](#) een grote bijdrage geleverd aan deze monitoringexercitie. Het heeft drie verslagen gepubliceerd met methoden, bevindingen en gegevens om de verwezenlijking van de doelstellingen voor 2030 te ondersteunen, op zowel Europees als nationaal niveau: over een [methode voor de raming van de EU-trajecten](#) met het oog op de streefcijfers voor 2030, over [het in kaart brengen van de financieringsinstrumenten van de EU](#) voor de doelstellingen van het digitale decennium, en over [internationale benchmarking van particuliere investeringen](#) op diverse thematische gebieden.

Meer informatie

[Eerste verslag over de staat van het digitale decennium – Vragen en antwoorden](#)

[Factsheet over de staat van het digitale decennium](#)

[Eerste verslag over de staat van het digitale decennium](#)

IP/23/4619

Quotes:

Er is nog een lange weg te gaan voordat we de doelstellingen van het digitale decennium volledig realiseren. Het is nu tijd om alle maatregelen te nemen om de kloof te dichten en ervoor te zorgen dat de volledige digitale transitie tegen 2030 wordt verwezenlijkt, zonder dat er iemand buiten de boot valt. De eerste verslagen dienen als nuttige leidraad voor wat er moet gebeuren.

Věra Jourová, vicevoorzitter voor Waarden en Transparantie - 27/09/2023

Ons eerste verslag over het digitale decennium geeft een duidelijke boodschap af: we moeten onze inspanningen opvoeren om onze doelstellingen tegen 2030 te halen. Nu is het moment om samen te werken en van Europa een koploper in de digitale transitie te maken. Dit is de betekenis van de aanbevelingen die we vandaag aan de lidstaten doen.

Thierry Breton, commissaris voor de Interne Markt - 27/09/2023

Contactpersoon voor de pers:

[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Marietta GRAMMENO](#) (+32 2 298 35 83)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Digital growth](#)